

у заданій проблематиці, а також практичного втілення нових підходів до виховання курсантів (слухачів) ЗВО МВС України.

Список бібліографічних посилань

1. Яворська Г.Х. Педагогіка для правників: навчальний посібник. К. : Знання, 2004. 304 с.
2. Підготовка курсових офіцерів до виховної роботи в курсантському середовищі / Г. Х. Яворська. *Наука і освіта*. 2013. № 1-2. С. 236-238.

Одержано 24.10.2020

УДК [378.016:811]:[378.6:351.74](477)

Віта Іванівна ФИЛИПСЬКА,

кандидат педагогічних наук,

старший викладач кафедри іноземних мов факультету № 1

Харківського національного університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ МВС УКРАЇНИ

Модернізація діяльності правоохоронних органів відповідно до європейських і світових стандартів у контексті зміни пріоритетів роботи поліції з державно зорієнтованих на суспільно зорієнтованих з урахуванням нових підходів до взаємин з населенням вимагає формування свідомої національно-мовної особистості. Високий рівень сформованості як рідної, так й іншомовної комунікативної компетентності є особливо значущим для працівників правоохоронних інституцій, що зумовлюється декількома чинниками. По-перше, специфіка роботи правоохоронця вимагає від нього умінь не лише грамотно укладати безліч документів, а й виграшно виглядати під час усної комунікації (вміти дискутувати, налаштовувати співрозмовника на свій бік, апелювати до почуттів, викликати довіру, переконати тощо). Звідси вільне володіння державною мовою в її усній і писемній формах є запорукою успіху правоохоронця у професії. По-друге, активізація транснаціональної злочинності, інтенсифікація співпраці національної поліції з Європолем та Інтерполом, активна участь працівників МВС у миротворчих місіях ООН тощо суттєво посилили значення іншомовної підготовки правозахисників [2, с.261].

Навчання мов виступає частиною загальної програми навчання, виховання й розвитку особистості майбутнього фахівця – правоохоронця. Опановуючи мову, курсанти/студенти поглиблюють професійно значущі знання про устрій держави, гілки влади, можливості орієнтування в місті, опис зовнішності злочинця тощо.

Провідною технологією мовної підготовки майбутніх правоохоронців виступає технологія контекстного навчання, за якою педагогічне керування здійснюється за типом співробітництва з обов'язковою проекцією на майбутню професію студента. Важливою умовою реалізації зазначеної технології є органічне поєднання традиційних та інноваційних форм і методів навчання.

Коллективне обговорення запропонованої теми, проведення діалогів на професійну тему, вкраплення елементів ділових та рольових ігор, зокрема моделювання квазіпрофесійних ситуацій мовної комунікації (наприклад, на місці злочину, у процесі допиту свідків, складання протоколу, прес-конференції тощо) дозволяє акцентувати увагу на дослідницькій і творчій діяльності курсантів/студентів, суттєво підвищити рівень їх самостійності й пізнавальної активності. Особистісна включеність курсантів/студентів до навчального процесу, що моделює реальну ситуацію спілкування, з її соціальним і професійним змістом, дозволяє сформуванню в них чітке уявлення про місце іноземної мови в їх майбутній практичній діяльності.

Особлива увага під час організації іншомовної підготовки курсантів/студентів приділяється відбору текстів англійською мовою, щоб вони були інформаційно насиченими, одночасно містили як іншомовні лексико-граматичні матеріали, так і матеріали, які висвітлюють професійно значущу сферу діяльності майбутніх фахівців-правоохоронців. У контексті вивчення іноземної мови засвоюються і предметні знання за фахом [2].

Вдалим рішенням проблем пов'язаних з засвоєнням фахової лексики та організацією самостійної роботи студентів є розробка дистанційного словника-тренажера. У процесі вивчення будь-якого терміну студент спочатку його повинен сприйняти, зрозуміти, а потім запам'ятати. Виділяють два види запам'ятовування: осмислене і механічне. Лише при осмисленому запам'ятовуванні, яке характеризується розумінням матеріалу, можна досягти бажаного ефекту. Частота вживання фахових термінів зростає із зростанням рівня їх осмисленості. Спочатку, студент знайомиться з термінами опрацюовуючи фахові тексти на практичних заняттях, що дає можливість зрозуміти та осмислити їх значення. На другому етапі, студент має можливість запам'ятати термін виконуючи цілу низку різноманітних вправ представлених в дистанційному тренажері. Перевагою цього методу є те, що студенти можуть працювати з термінологією, яка представлена різними способами: візуальним, словесним. Ресурси платформи Moodle дозволяють розробити різні види вправ та тести спрямовані на тренування вживання, написання, вимову термінів.[1, с. 43].

При цьому варто взяти до уваги, що навчання елементів офіційного спілкування неможливе без попереднього етапу навчання спілкування на побутову тематику, що є украй необхідним у професійному спілкуванні [3].

Невід'ємною складовою вивчення іноземної мови професійного спрямування є самостійна робота студентів, її ефективність певною мірою визначає якість професійної підготовки. Цей вид діяльності передбачає самостійне виконання лексичних, граматичних вправ різного типу, самостійне опрацювання текстів, складання глосаріїв, пошук певної інформації, написання творчих робіт, підготовка рефератів, доповідей з наступною усною презентацією тощо. Самостійна робота може вважатися ефективною коли студенти зацікавлені в її виконанні. Тому, постає питання знаходження раціональних форм, методів і засобів організації самостійної роботи з урахуванням готовності до неї студентів [1].

Таким чином, особливостями у викладанні іноземної мови професійного спрямування є використання інтерактивних, інформаційно-комунікаційних та методів ситуативного навчання, підбір професійного мовного матеріалу, вивчення не лише термінологічної, але й побутової лексики, організація самостійної роботи, що в сукупності сприяють оволодінню знаннями, уміннями, навичками та особистісними якостями, які дозволяють фахівцю ефективно користуватись мовою у професійній сфері для забезпечення ефективного спілкування як і з громадянами своєї держави, так і з іноземцями, службового документообігу, міжособистісної професійної комунікації, конструктивної медіації в екстремальних ситуаціях.

Список бібліографічних посилань

1. Вадаська С.В. Особливості викладання іноземної мови професійного спрямування *Сучасні методи викладання іноземної мови професійного спрямування у вищій школі*. Київ, 2013. С. 37-46.
2. Волік О., Мамонова О. Особливості викладання іноземної мови курсантам ЗВО МВС України (з досвіду роботи). *Актуальні питання гуманітарних наук*. Дрогобич, 2020. Вип 28. Т. 2. С. 260-265.
3. Гіренко І.В. Особливості викладання іноземної мови професійного спрямування. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. Кам'янець-Подільський, 2011. Вип. 7. С. 131-135.

Одержано 28.10.20